

O dată astăzi... în Europa

Once upon today... in Europe

Olesea Cotiujanu,

masterandă, anul I,

**programul „Patrimoniu istoric și turism
cultural”,**

Facultatea de Istorie și Geografie,

UPS „Ion Creangă”, Chișinău, Moldova

Rezumat

Proiectul „Once upon today... in Europe” se desfășoară deja de câțiva ani cu succes, implicând participanți și formatori din Germania, Estonia, Polonia, România, Ucraina și Republica Moldova. Proiectul constă din trei etape și acestea se realizează în centrul internațional de întâlniri pentru tineret din Krzyzowa (Polonia). Această instruire internațională pune accent pe istorie și educația non-formală la tineri. Grație faptului că

participanții provin din diferite comunități, țări și medii profesionale, are loc un eficient schimb de experiență.

Cuvinte-cheie: proiect, interculturalitate, instruire, tineri, istorie, metode non-formale.

Abstract

„Once upon today... in Europe” it's a project of history who has three stages, with participants from Poland, Estonia, Germany, Romania, Moldova and Ukraine. With the project „Once upon today...” we are inviting participants to think about history, memory, and identity in this imaginative way. Not as something given, but as crafted stories.... gripping stories. “Once upon today... in Europe” focuses on issues of belonging and identity in Europe: What narratives about Europe are prevalent in different local, national or other commemorative cultures? How do they end up being what they are? Which aspects are suppressed and which ones highlighted? And how can institutions for history education and active citizenship deal with these questions in a way that brings people together?

Keywords: history, project, experience exchange, non-formal methods.

În perioada 25 septembrie – 2 octombrie 2017, în frumosul *Centru internațional de reuniuni pentru tineri din Krzyzowa (Polonia)*, am avut ocazia să particip la un stagiul internațional privind modul de lucru cu

narațiunile istorice și rolul acestora în educația non-formală a tinerilor. La acest training au participat circa 30 de persoane din Polonia, Estonia, Germania, România, R. Moldova și Ucraina, cu care am trăit o săptămână plină de emoții pozitive și schimb de experiență de neuitat.

Republica Moldova participă în acest proiect încă de la începutul fondării lui, deoarece unul din membrii fondatori este istoricul Sergiu Musteață (Președintele Asociației Naționale a Tinerilor Istorici din Moldova). Scopul Moldovei, în acest proiect, este să învețe participanții care lucrează cu copiii cum să predea istoria într-un mod non-formal, dar mult mai eficient și atrăgător, și cum să realizeze schimbul de experiență dintre participanții din cele șase țări. Anul acesta, la una din ședințe s-a pus și întrebarea implicării Rusiei în proiect, toți participanții fiind pro.

Proiectul a avut scopul de a întruni persoane ce lucrează cu tinerii, care să se gândească la istorie, memorie și identitate într-un mod diferit decât cel obișnuit și de a iniția un dialog transnațional, pentru a permite o înțelegere mai profundă a percepțiilor și interpretărilor trecutului și viitorului în diferite țări din Europa. Un alt obiectiv al întrunirii a fost de a contribui la înțelegere și toleranță în rândul persoanelor cu diferite origini naționale, etnice și religioase. Datorită faptului că participanții provin din diferite comunități, țări și medii

profesionale, am făcut schimb de experiență, am învățat noi metode de activitate non-formală în domeniul istoriei cu tinerii.

Principalele subiecte asupra cărora am lucrat alături de participanți au fost: *Care sunt istoriile/legendele despre Europa sau anumite evenimente?; Cum a fost Primul Război Mondial în diferite țări, locuri, regiuni?; Cum s-au format aceste istorii/legende sau de unde avem această informație?; Ce aspecte sunt importante și care sunt neglijate, atunci când le vorbim tinerilor despre un anumit eveniment istoric?; Cum pot persoanele/instituțiile care le predau tinerilor istoria să-i învețe despre cetățenia activă, pentru ca ei să se ocupe de aceste probleme într-un mod atractiv, care să-i unească și să le formeze anumite competențe?*

Am abordat aceste subiecte, în primul rând, din perspectivă personală, legată de istoria țării în care locuim. Apoi, prin discuții cu ceilalți participanți și prin schimb de opinii, am ajuns să examinăm aceste probleme la nivel internațional.

Proiectul pune miză pe metoda problematizării, ceea ce este foarte important, deoarece, rezolvând o problemă, îți formezi propriile concluzii și opinii, fără ca cineva să ți le expună, iar tu doar să le memorezi.

În prima zi, când am făcut cunoștință cu programul și obiectivele stagiului, mi s-a părut că voi avea o săptămână foarte grea, deoarece organizatorii au pus accent pe istorie și au

solicitat multă implicare din partea noastră, multe acțiuni practice și subiecte dificile. Mi-am format această impresie, deoarece așa am învățat la școală, că istoria este mai mult teorie, lectură, povestire, multă cronologie și multe evenimente, pe care trebuie să le memorăm. Am rămas însă plăcut surprinsă când am văzut cum interpretează istoria participanții din Europa Occidentală, cu metode foarte interesante, care nu necesită multe resurse și presupune implicare activă din partea tinerilor.

Am observat această diferență de abordare a istoriei și din prezentările participanților. Tinerii din Germania, Polonia, Estonia au avut prezentări originale, cu multe demonstrații, erau degajați când își expuneau ideile. Imediat, m-am gândit: ce bine ar fi fost, dacă și pe noi ne-ar fi învățat în așa mod istoria. Totodată, m-am întrebat: școala noastră este pregătită să accepte un astfel de tip de lecție, care pune accent pe problematizare și îi permite elevului să dea frâu liber imaginației, creativității, modului de a expune o idee?

Abordând aceste subiecte la seminar, mi-am dat seama că metodele de educație non-formală sunt foarte interesante pentru tineri și dau rezultate foarte bune, dar, totodată, necesită și multă muncă, abilități din partea profesorului/organizatorului, deoarece, din moment ce istoria este o disciplină din domeniul educației formale, nu este ușor să răspundă cerințelor educației non-formale.

Predarea istoriei într-o lume globalizată este dificilă și nu oferă răspunsuri simple la întrebări.

Un rezultat important al aplicării metodelor despre care vorbim este că ele îi învață pe tineri să conștientizeze complexitatea și multiperspectivitatea istoriei și creează empatie și toleranță față de anumite evenimente, persoane, culturi, îl ajută pe elev să ajungă la autoreflexie. Scopul educației non-formale nu este de a preda întregul adevăr al istoriei. Elevii ar trebui să afle că nu există mereu adevăr sau răspuns real. Ei își dau seama că istoria este, de obicei, un produs al politicii actuale și este adesea folosită abuziv, de aceea, scopul acestor metode este să facă tânărul să reflecteze critic asupra istoriei, asupra unui eveniment și să îl investigheze din mai multe perspective, pentru a-și crea propriile concluzii, a-și forma competența de a analiza critic evenimentele din trecut și prezent.

Din metodele non-formale exersate la training, menționez: *Florile identității; Același eveniment, diferite povești; Spațiu deschis.*

În continuare, prezint metoda *Muzeul european de istorie.*

Această metodă poate fi folosită la școală, la trainingurile de istorie cu tinerii. Am numit-o *Muzeul european de istorie*, deoarece ne-am axat pe istoria Europei. Profesorii pot „juca” denumirea metodei, în funcție de tema, evenimentul, epoca pe care vor să le abordeze. Metoda începe prin repartizarea elevilor în grupuri și explicarea sarcinii care trebuie realizată.

Iată exemplul cu care am lucrat noi:

„*Imaginați-vă următoarea situație: Parlamentul European a decis să creeze un muzeu european de istorie. Parlamentul a emis o cerere care solicită concepte inovatoare. Sunteți o echipă de istorici, educatori și producători de expoziții care dorec să participe la acest concurs. Vă rog să vă dezvoltați ideile, propunerile, incluzând următoarele aspecte:*

- *Istoria, în muzeu, ar trebui prezentată într-un mod care să stimuleze înțelegerea reciprocă în Europa și respectul printre europeni.*
- *Sunteți liberi să alegeți numele, locul, arhitectura, structura, perioada*

•

- *de timp, subiectele care trebuie abordate și modul de prezentare, inclusiv în format digital.*

- *Reflecți asupra relației dintre istoria oficială și povestirile din comunitate, cele individuale, dacă le aveți.*

- *Cum creai interacțiunea cu vizitatorii?*
- *Oferiți exemple de obiecte, imagini și documente care ar trebui să facă parte din expoziție”.*

Elevilor li se dau mai multe materiale (foi, carioci, desene, hârtie colorată ș.a.), care le permit să picteze, să deseneze, să lucreze cu media digitală/video/fotografie, să construiască un model etc. Profesorul poate juca rolul moderatorului care dirijează tot procesul.

Exemplu: „Astăzi ne-am reunit pentru a prezenta conceptele despre viitorul muzeu european de istorie. Suntem foarte bucuroși să vă anunțăm că mai multe echipe din toată Europa au răspuns la apelul nostru și au trimis

propuneri. Acum vom auzi cele mai bune prezentări, idei.

În continuare, fiecare echipă este invitată să-și împărtășească ideile și primește un feedback.

La sfârșitul trainingului, au fost analizate mici proiecte, în cadrul cărora au fost emise idei de promovare a istoriei, a activismului civic în țară, în localitatea din care vin participanții la stagi. Aceste idei au fost prezentate în diferite moduri: text, poster etc. și au fost discutate, analizate de către toți participanții.

Următoarea etapă a acestui proiect presupune ca participanții să realizeze proiecte elaborate împreună cu copiii din țările lor de origine. Ele se vor implementa din octombrie 2017 până în martie 2018. Ultima etapă se va desfășura în perioada 12-17 martie 2018 în Krzywowa (Polonia), unde tinerii din Estonia, Germania, R. Moldova, Polonia, România și Ucraina vor prezenta rezultatele realizării proiectelor despre istorie și identitate în comunitățile lor.

Extazul erotico-mistic și mântuirea prin artă în nuvelistica lui Mircea Eliade

The erothic and mystic bliss and salvation trough art in Mircea Eliade`s short stories

**Nadejda Ivanov, doctor în filologie,
Institutul de Filologie, AȘM,
Chișinău, Moldova**

Rezumat

Mircea Eliade este unul dintre puținii romancierii români preocupat atât de mult de criza omului modern tulburat de sentimentul persistent al nostalgiei originilor. Personajul său masculin nu-și găsește liniștea și plenitudinea între lucrurile concrete și în timpul istoric. De aici și nevoia de evadare din lumea desacralizată și încadrarea sa într-un proces complex de interiorizare psihică. În drumul devenirii ființiale, el renunță la imaginea despre sine și acceptă, într-o complementaritate a unor succesive descoperiri și regăsiri interioare, imaginea celuilalt, reprezentată prin femininul etern – *anima*.

Cuvinte-cheie: nuvele fantastice, imaginar, eros mistic, artă, arhetip, Sine.